

PROFFAN PALSTA

Kipuproffan kaksi koronavuotta

Lento Brysselistä Euroopan tutkimusneuvoston kokouksesta saapui Helsinkiin myöhään maaliskuun 5. päivän iltana 2020. Sen jälkeen en ole lentokentällä käynyt ja mietin osaanko siellä enää käyttäytyä. Tuohon iltaan asti olin ollut paljon matkalla, töissä Tukholmassa, IMI-kokouksissa eri puolilla Eurooppaa, luentomatkoiilla Japanissa ja kongresseissa Yhdysvalloissa. Maaliskuussa siirtyi kroatialainen post doc-tutkija Karoliinisesta Instituutista Helsingin yliopistoon viimeisellä lennolla Tukholmasta ennen lentojen päättymistä. Muistan jännittäneeni koko päivän, että saiko hän hankittua viimeisen vapaan lentolipun ja hoidettua kaikki asiansa kuntoon ennen muuttoaan uuteen maahan, josta hän ei todennäköisesti pääsisi poistumaan muutamaan kuukauteen. Hän tutustui akateemiseen elämään eristyksissä ensimmäisten viikkojen ajan. Yliopisto sulkeutui, tutkimusryhmät elivät verkossa, jonne opeuksetkin siirrettiin vauhdilla. Kaikki prosessit siirtyivät hämmästyttävällä tehokkuudella digitaaliseksi, nimikirjoituksista lähtien. Kampuksen kadonneet luentosalit eivät enää olleet ongelma, koska kukin pääsi perjantaiamujen seminaareihin omalta tietokoneeltaan. Aikaa säästy paljon, kun sitä ei kulunut matkoihin. Aiempaa useammat kokoukset täyttivät kalenterin. Väliin ei jäänyt siirtymien aikaisia aivojen lepotaukoja, kollegoiden kanssa ei kahviteltu, uudet ajatukset eivät lähteneet lentoon. Illatkin kuluivat työpöydän ääressä, kun musiikkitalo, ooppera ja teatterit sulki ovensa. Onneksi oli kesämökki, jonka rannassa sai hengittää syvään sisään ilman pelkoa näkymättömistä vihollisista.

Euroopan kivuntutkijoiden kokouksen piti olla Dublinissa syksyllä 2021. Olen tuon EFICin kongressin tieteellisen ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja. Sitä suunniteltaessa kävi selväksi, että kokouksesta kannattaisi tehdä hybridimallinen. Covid-19-tilanteen heikentyessä päätettiin kokous siirtää tämän kevään huhtikuulle (27.-30.4.2022). Syksyllä näytti lupaavalta, joulun lähestyessä huolestuttiin uudelleen, nyt taas

tunnelmat ovat positiivisemmat. Odotamme 800 abstraktia. Ehkäpä sittenkin pääsemme järjestämään kokouksen paikan päällä Dublinissa eikä vain verkossa. Jatkuva epävarmuus on ollut rasittavaa, mutta samalla on käynyt selväksi kuinka paljon uusia mahdollisuuksia etäkokous voi tarjota. Hienoja luentoja voi kuunnella kotona tai viruksen salliessa myös klinikan luentosalissa tai seminaarihuoneessa yhdessä muiden kollegoiden kanssa. Kongressin järjestäjät keksivät uusia tapoja osallistaa etäyleisöä isoista luennoista aina posteresityksiin asti. Samalla koulutusmäärärahalla saa enemmän oppia, kun euroja ei kulu matkustamiseen ja hotelleihin. Ilmastokin kiittää.

Uskon kuitenkin, että tavanomaiset kokoukset tulevat myös jatkumaan. Ne ovat tutkijoiden verkostoitumisen kannalta välttämättömiä. Verkossa ei ole helppo tehdä uusia tuttavuuksia. Siellä ei myöskään rupertella kiinnostavien posterien äärellä tai tuttujen ja tuntemattomien kollegoiden kanssa lounaalla, rentouduta, innostuta ja saada uusia ideoita. Kummallakin hybridin osalla on omat etunsa.

Kipukokousten osalta on tänä vuonna ruuhkaa, kun myös Kansainvälinen kivuntutkimusyhdystys (IASP) järjestää kokouksensa Torontossa syyskuussa. Tuolloin alkaa myös 50 vuotta toimineen IASP:n juhlavuosi, jonka tapahtumien suunnittelu on juuri alkanut. Kummankin kipulehden, niin PAINin kuin European Journal of Painin päätoimittajan tehtävä on haussa. Muutoksen tuulet puhaltavat.

Kivun tutkijan huippuhetki oli viime syksynä, kun Nobelin fysiologian ja lääketieteen palkinto jaettiin kahdelle nosiseptoreiden tutkijalle, David Juliukselle ja Ardem Patapoutianille. Edellistä on kiittäminen mm. kuumaärsykkeestä aktivoituvan TRPV1-reseptorin (kapsaisiinin kohde) ja jälkimmäistä kylmä-mentolireseptorin (TRPM8) ja mekanosensitiivisten pietsokanavieneen karakterisoinnista.

Talven selkä taittui vanhan kansan tiedon mukaan Heikin päivänä. Nyt olemme matkalla kohti kevättä ja valoa! ■